CZĘŚĆ XXXIX — № 40. ROK 20 — (1849.)

TYGODNIK
PETERSBURSKI
GAZETA URZĘDOWA
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena: ROCZNA w Rossyi z pocztą, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. PÓŁROCZNA 8 rubli srebrem.

PIĄTEK, $\frac{3}{15}$ CZERWCA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, $\frac{2}{14}$ CZERWCA.

Przy Najłaskawszym Reskrypcie CESARSKIM z dnia 9 Kwietnia b. r., Najprzew. Arcybiskup Litewski, *Józef*, miał szczęście otrzymać brylantowe ozdoby orderu Św. Alexandra Newskiego.

— Przez Reskrypt CESARSKI z dnia 19 Maja, Inspektor klass korpusu Kadetów morskich Kontr-admirał *Gorkowienko*, mianowany został kawalerem orderu Św. Włodzimierza 2 klassy, w nagrodę 30-letniej służby w zawodzie kształcenia młodzi, wychowującej się w pomienionym zakładzie.

— Przez Reskrypt CESARSKI z d. 15 Maja, Gubernator Cywilny Miński, Radzca Tajny *Siemionow*, najłaskawiej mianowany kawalerem orderu Św. Włodzimierza 2 klassy.

— Przez Rozkaz dzienny CESARSKI z dnia 26 Maja, Naczelnik Inżenjerów czynnej Armii, Jenerał-Inżenjerów *Dehn*, zostaje przeznaczony do prezydowania w Radzie Administracyjnej Królestwa Polskiego, oraz w Ogólném Zgromadzeniu Warszawskich Departamentów Rządzącego Senatu i do kierowania Zarządem cywilnym tegoż Królestwa, przez ciąg nieobecności w Warszawie Namiestnika, P. Jenerał-feldmarszałka Xięcia Warszawskiego, Hrabi *Paskiewicza-Erywańskiego*.— Członek Rady Administracyjnej Królestwa Polskiego i Kurator okręgu naukowego Warszawskiego, Jenerał-porucznik *Okuniew*, przeznaczony do pełnienia obowiązków Wojennego Jenerał-Gubernatora Warszawy, pod niebytność w tém mieście Jenerał-adjutanta Xięcia *Gorczakow 3;*— obaj z zachowaniem dotychczasowych obowiązków.

— W gazecie Policyi Petersburskiej z dnia 1 b. m. czytamy: «N. CESARZ JMć raczył najwyżej rozkazać: z powodu rychło mających się rozpocząć działań wojennych, ma być odbyte w Cerkwiach tutejszej stolicy, w dniu 1 Czerwca, przepisane na podobne okoliczności nabożeństwo, o czém ze strony Najśw. Rządzącego Synodu uczynione już zostało stosowne rozporządzenie.»

UKAZY RZĄDZĄCEGO SENATU.

14 Kwietnia. Z objaśnieniem, że nie należy zwracać próśb, w których po słowach «всеподданнѣйше прошу» tudzież «и дабы повелѣно было» albo «дабы повелѣно было» nie będą pomieszczane słowa, które powinnyby być dopisywane przez samego suplikanta, jeśli tylko te słowa znajdują się pod wszystkiemi punktami w innych odstępach.

19 tegoż m. Z ogłoszeniem potwierdzonej przez N. CESARZA Zdania Rady Państwa o liczeniu procentów. (Zasadowy przepis w tém Zdaniu jest: iż odtąd we wszelkich podawanych do uzyskania długowych pretensijach, uznanych za ulegające exekucyi, prawne procenta od summy długu wyliczają się bez żadnego ograniczenia, i uzyskują się w zupełnej, po dzień zapłaty całego długu, ilości, chociażby sprawa wniesiona była do Rządzącego Senatu, lub procenta przed ostatecznem rozstrzygnieniem sprawy zrównały się z kapitałem).

20 tegoż m. O dozwoleniu Kantorowi bankowemu w Rydze przedłużać termina wykupu zastawionego w nim zboża.

Tegoż dnia. Z ogłoszeniem potwierdzonej przez N. CESARZA decyzii Komitetu Ministrów o dozorze nad wyrabianiem i przedażą zapałek. (Dozor ten odbywa się w ogóle podług przepisów ustanowionych o akcyzie tabacznej i ściąga się jedynie do zapałek chemicznych, a nie do zwyczajnych siarkowych).

Tegoż dnia. Z ogłoszeniem potwierdzonego przez N. Cesarza Zdania Rady Państwa o tém, iż kupcy nie mający własnych domów w tém mieście do którego są przypisani, należą do poboru na kwaterunkową powinność, podobnie jak kupcy mający domy w temże mieście, lecz gdzieindziej przypisani.

Tegoż dnia. Z ogłoszeniem potwierdzonej przez N. Cesarza Zdania Rady Państwa o przepisach, podług których mają być dawane urlopy osobom, w miejskich urzędach służącym.

25 tegoż m. Z ogłoszeniem potwierdzonego przez N. Cesarza Zdania Rady Państwa, rozstrzygającego pytanie: czy należy czynić przedstawienia Rządzącemu Senatowi o kolonistach, chcących wracać za granicę.

O CHOLERZE.

W Petersburgu: po 29 Maja pozostawało chorych 70 — w ciągu doby przybyło 11 — wyzdrowiało 4 — umarło 11 — po 30 Maja pozostało chorych 66.

W ciągu doby przybyło 6 — wyzdr. 2 — umarło 5 — po 31 Maja pozostało chorych 65.

W ciągu doby przybyło 11 — wyzdr. 3 — umarło 8 — po 1 Czerwca pozostało chorych 65.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 2 Czerwca.

W nocy z dnia 30 na 31 z. m. zamordowanym został w własném mieszkaniu pod № 670 przy rogu ulic Leszno i Karmelickiej Jan Bromirski, lat 56 mający, urzędnik do szczególnych poruczeń w Kommisyi Rządowej Przychodów i Skarbu. Zabójcą jest służący jego Felix Łaski, który w dniu dokonania zbrodni, dopiero 17 rok życya ukończył. Badany przez władzę policyjną, zeznał: że jedynie chęć przywłaszczenia sobie pieniędzy, które u pana swego widywał, spowodowała go do spełnienia tak okropnego czynu; — że jeszcze na dniu 1 zeszłego miesiąca postanowił przez otrucie farbą, do zaprawiania podłóg używaną, życia go pozbawić; — rozważywszy atoli, iż podobny zamiar nie będzie mógł łatwo do skutku doprowadzić, myśl tę porzucił i uznał stosowniejszém wykonać morderstwo; — jakoż onegdaj przysposobił się do tego w ten sposób, iż okiennicę jednej z stancyj frontowych, przed udaniem się państwa na spoczynek, napowrót odszrubował, a następnie o godzinie 2 w nocy, wlazł oknem do wspomnionej stancyi, z której przeszedł do sypialni pana, drzwi od niej zamknął i klucz w zamku pozostawił; — że wyjąwszy z komody brzytwę, zapalił świecę, i zbliżywszy się do łożka, uderzył pięścią silnie w lewą skroń śp. Bromirskiego, który w głębokim śnie był pogrążony, a gdy obudził się rzucił go na ziemię, zatknął usta własną chustką z kieszeni wydobytą, późniéj zaś poduszką; w trakcie czego zamordowany ratując się, pogryzł go w palec skazujący prawej ręki, od czego ma siedm znaków, a następnie powtarzając uderzenia w głowę i piersi, gardło poderznął; że po dopełnieniu tego wyjął z komody pugilares, w którym znajdowało się 105 rs. pieniędzmi papierowemi i takowy, oraz niektóre rzeczy z garderoby i bielizny zabrał, a odszrubowawszy okiennicę od pokoju w którym się to działo, wyszedł oknem na ulicę, nie będąc przez nikogo spostrzeżonym; — że przybywszy potém na dziedziniec domu, skrwawiony ubiór swój utopił w kloace, a skradziony pugilares z pieniędzmi i inne przedmioty na poddaszu tamże zachował; — że nakoniec, po dopełnieniu tego wszystkiego, udał się do swej stancyi, gdzie do godziny 6 spał. — Dalsze śledztwo wykryło, że gdy jedna z sług, wstawszy raniej, dostrzegła, iż pokój sypialny pana jest na klucz zamknięty, a lufciki i okiennice pootwierane, dała znać o tém małżonce jego, która rozkazała obudzić Łaskiego i zaleciła mu iżby natychmiast wlazł oknem dla przekonania się co się stać mogło, co on spełniwszy, otworzył z klucza drzwi i wbiegł do przyległej stancyi, donosząc z płaczem, iż pan życie sobie odebrał, — czemu tak małżonka nieboszczyka jak i domownicy uwierzyli, i uprzedzili o tém władzę policyjną. Zarządzone jednakże niezwłocznie dochodzenie, wykryło stan rzeczy, i w kilka godzin Łaski do zbrodni przyznał się. (*Gaz. Warsz.*)

— *Z Krasnegostawu.* Na dniu 21 z. m. mieszkańcy miasta Krasnostawu o trzy kwandranse na 12 przed północą, przebudzeni zostali łoskotem zapadającej się starożytnej Bazyliki, która w formie Panteonu rzymskiego wystawioną była. Wstrząśnienie Kościoła kolosalnego tak silne było, że nie tylko mury Kościoła zatrzęsły się, ale w całym mieście w odległości na kilkaset kroków ziemia i mury wzruszone zostały. Sprzęty po domach, łóżka ze śpiącemi, kołyski z dziećmi nawet i próżne zakołysały się; to trwało przez kilka minut. Bania czyli Rotunda, która była w środku Kościoła blachą miedzianą pokryta, wewnątrz tegoż Kościoła zapadła się, nie tylko posadzki marmurowe powyrywała i takowe poniszczyła w całym Kościele, lecz i groby w temże Kościele pozawalała, a powietrze będące w grobach, niemogące się wydobyć, wyparte zostało, zrobiwszy sobie otwór w fundamentach; strata niepowetowana, bo była nie tylko ozdobą całego miasta i okolicy, ale ku chwale Bożej przez obszerność i wielkość dla ludu przystępna; a że groziła niebezpieczeństwem od lat kilku, przeto wyniesiony został Przenajświętszy Sakrament do Kościołka drewnianego Przemienienia Pańskiego, i tamże modły i śpiewy parafian odbywają się. — Dodać tu jeszcze trzeba, że na tejże Rotundzie, na samym wierzchu bani miedzianej i półxiężyca, stała figura N. Panny Niepokalanego Poczęcia, z drzewa, blachą miedzianą pokryta, mając koronę z siedmioma gwiazdami, mocno wyzłacanemi; na dniu 6 z. m. taż korona z gwiazdami oderwaną została, i tylko na jednej szrubie gwiazdy nad Głową Najświętszą na wszystkie strony obracały się, tak, jakoby mieszkańców miasta o niebezpieczeństwie nadchodzącem ostrzegały; dzięki Najwyższemu, że to stało się w nocy, bo nikt w całém mieście nie uległ

nieszczęściu. Zebrane *święte* szczątki tejże figury, na nowo złożone i na pamiątkę przed tymże Kościołem na pomniku kamiennym wystawione będą. — W r. 1695 *Anna Chrystyna*, córka Ignacego *Lubomirskiego*, na Ostrogu i Zasławiu Xiężna, a żona Felixa *Potockiego*, Kasztelana Krakowskiego, tę Bazylikę wzniosła, którą w roku 1741 Józef *Leszcz*, Biskup *Antypatryjski*, na cześć Św. Franciszka Xawerego poświęcił. — Fundatorka tegoż Kościoła na pierwsze Nabożeństwo 40 godzinne z całym swym dworem piechotą z miasta Uchań przybyła, i klęcząc pod tą Rotundą, modliła się, a dnia 6 Maja 1699 r. w tymże Kościele pochowaną została. — W r. 1723, Franciszek Adam *Swach*, Zakonnik Franciszkański, wnętrze całego Kościoła, jako też i Rotundę w formie panteonu rzymskiego będące, pędzlem swej ręki wprawnej, arabeskami i wyzłoceniem przyozdobił — W r. 1773, Xięża Jezuici tenże Kościół opuścili, udając się na siedzibę do miasta *Połocka*, a w miejsce ich, *Gremium* Katedralne z miasta *Chełma* sprowadziło się, które do roku 1826 ciągle, wraz z stolicą Biskupa Lubelskiego, utrzymywane było; do dziś dnia Xięża Administratorowie tą Bazyliką zarządzali. *F. J. S.* *(Kur. Warsz.)*

— *Historya Prawa Polskiego*, napisana i wykładana przed rokiem 1830, w b. Warszawskim Alexandryjskim Uniwersytecie, przez Jana Wincentego *Bandtkie Stężyńskiego*, Radcę Stanu, Członka Komisyi Rządowej Sprawiedliwości, b. Dziekana wydziałów prawa i administracyi w rzeczonym Uniwersytecie, Członka b. Najwyższej Kommisyi Examinacyjnej i wielu towarzystw uczonych, Dra ob. praw, kawalera orderów Św Włodzimierza 3 klassy, Św. Stanisława 2 klassy z gwiazdą i Św. Anny 2 klassy z koroną Cesarską. — Dzieło to pogrobowe, pod tym napisem, wyjdzie w ciągu roku bieżącego, podzielone na cztery główne okresy, obejmujące: Czasy starożytne przed przyjęciem religii chrześciańskiej, od jej przyjęcia do Ludwika króla, od Ludwika do Zygmunta Augusta i od Henryka Welezjusza do Stanisława Augusta włącznie; zawierać będzie: opis Scytyi, Słowiańszczyzny, Polski; opis rządców, stanu kraju, jego rozległości, oświaty, obyczajów, ubioru, rozmaitości mieszkańców i różności stanów, składu rządu, dochodów i skarbu, wojskowości, sądownictwa, praw i pisarzy prawa. Dzieło rzeczone jest owocem kilkudziesięcioletniej pracy, a wykazane w niem prawdy historyczne, wsparte na 2650 cytacyach, są rękojmią jego erudycyi. — Druk obejmować będzie przeszło 40 arkuszy. Przedpłata przyjmuje się we wszystkich xięgarniach w Warszawie i u podpisanego wydawcy, przy ulicy Granicznej pod № 1077 lit. d. (w domu Landsteina), oraz na wszystkich Urzędach i Stacyach Pocztowych Królestwa po r. sr. 3, czyli złp. 20 za exemplarz; po wydrukowaniu zaś dzieła, cena takowego podniesioną zostanie do r. sr. 4, czyli złp. 26 gr. 20. Osoby płacące z góry za 10 exemplarzy otrzymają jedenasty bezpłatnie.

Kazimierz Bandtkie Stężyński.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

AUSTRYA. *Wiedeń, 2 Czerwca.* N. Cesarz Jmć, przychylając się do usilnej prośby barona von Welden, raczył go uwolnić od dowództwa naczelnego armii w Węgrzech i Transylwanii, i powierzył to dowództwo Feldmarszałkowi-Lejtnantowi baronowi Haynau. Baron Welden wraca do dawnego swego urzędu Gubernatora Wiednia.

— Gdy liczni emissaryusze Węgierscy nie przestają szerzyć fermentacyą na granicach Morawii i Szląska, przeto cyrkuły Prerau, Teschen i Hradisch ogłoszone zostały za będące na stopie wojny.

— Z Triestu pod dniem 30 Maja donoszą, że Wenecya jest w płomieniach na dwóch punktach.

— W Presburgu cholera wzmaga się w sposób zatrważający i wtargnęła już do obozu wojska.

— Gazeta Bucharestska donosi, że korpus od 12,000, który zajmował Orsova pod dowództwem jenerała jazdy barona Puchner i feldmarszałka-lejtnanta Malkowskiego, zmuszony znowu został tymczasowo zwinąć się ku Wołoszczyznie, w niemożności utrzymania swej pozycyi przeciw nieporównanie większym siłom Węgierskim. Ten korpus przechodził 16 Maja przez Tchernez i Sewerino z całą swą artylleryą, bagażami i kassą wojskową. Tegoż dnia powstańcy zajęli Orsowa.

— Gubernator tymczasowy Wiednia, jenerał Böhm, ogłosił następny rozkaz pod dniem 29 Maja: «Gdy ludzie źle myślący ze steku ludności Węgier, Polski i Włoch rozpoczęli na nowo, szczególniej po kawiarniach i gospodach, opowiadania swoich zgubnych zasad z zastosowaniem do obecnych wypadków w sposób niepozwalający wątpić o ich zbrodniczych zamiarach, przeto wszyscy dobrzy obywatele są wezwani, iżby nietylko nie wierzyli im i nie dawali ucha na ich namowy, ale nadto, ażeby wydawali ich w ręce władzy, jako burzycieli spokojności publicznej. Co do oberżystów i gospodarzy kawiarni, ci są odpowiedzialni za rozmowy i zgromadzenia buntownicze, jakieby u nich miewały miejsce, pod obawą zamknięcia ich zakładów przez cały ciąg trwania stanu oblężenia, jakowej karze ulegną również, jeżeli będą cierpieli rozdawanie w tych zakładach druków i dzienników i jeżeli takowych nie będą zamykali w oznaczonej godzinie, to jest o północy.»

— Przedwczora przybyła do Wiednia Królowa Jmć Grecyi. J. K. Mość podróżuje incognito, pod imieniem hrabiny Ateńskiej.

— Donoszą z Treviso że marszałek Radecki złożył część kary pieniężnej 6 miljonów, nakazanej z prowincyi Brescia, ze 42 Gmin, które udowodniły iż żadnego w powstaniu nie miały udziału.

Wiedeń, 4 Czerwca. Jenerał-major baron de Cordon otrzymał, na własną prośbę, upoważnienie złożenia obowiąz-

ków Ministra Wojny, które Cesarz Jmć powierzył Feldmarszałkowi-lejtnantowi Gyulai, Gubernatorowi cywilnemu i wojennemu Triestu.

— Radzca Ministeryalny baron de Geringer, mianowany został Naczelnikiem zarządu cywilnego w Węgrzech.

— Cesarz wezwał wszystkich jenerałów, dowodzących naczelnie w prowincyach, na Konferencyą, która ma się odbyć w Wiedniu.

Inspruck, *30 Maja*. Wczora, o godzinie 6 wieczorem, NN. Cesarz Ferdynand i Cesarzowa Marya-Anna przybyli do naszego miasta.

Triest, *2 Czerwca*. Bombardowanie Wenecyi zostało zawieszone i w tej chwili toczą się układy.

Presburg, *3 Czerwca*. Znaczny korpus wojsk rossyjskich nadciągnął tu z Tyrnau i Cziffer i założył swój oboz o cwierć lieue od miasta.

FRANKFURT, *5 Czerwca*. Ważne nieporozumienie zachodzi w téj chwili między Rządem Pruskim i Wikaryuszem Cesarstwa. Na depeszę tego Rządu z d. 18 Maja, w której oświadcza iż postanowił sam wprost traktować o rozejm i o pokoj z Daniją, Arcyxiążę Wikaryusz oświadczył, iż nie może zrzec się dla Pruss naczelnego kierunku spraw Związku Niemieckiego; że takie ustępstwo może nieinaczej mieć wiejsce, jak za wiedzą i zgodzeniem się wszystkich krajów interesowanych; że jeżeli Rząd Pruski zechce dawać wprost od siebie rozkazy jenerałowi Prittwitz, on Wikaryusz dędzie zmuszonym przypomnieć ze swej strony temu jenerałowi, iż w charakterze dowodzcy wojsk Niemieckich w Xięztwach Schleswig Holstein, zostaje w służbie Cesarstwa. Wikaryusz dodał, że wkłada na odpowiedzialność Pruss tak jej postępowanie poprzednie jako i obecne.

Po tém oświadczeniu, pełnomocnik Pruski zawezwał Wikaryusza, iżby niezwłocznie złożył tę godność w ręce Pruss; czemu J. C. Wysokość wzręcz się sprzeciwił.

— P. Grävell na własną prośbę został uwolniony od Prezydencyi Gabinetu Cesarstwa i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Minister Wojny, Jego Wysokość Xiążę Wittgenstein, został tymczasowo mianowany Prezesem Gabinetu, a P. Detmold, Minister Sprawiedliwości, pełniącym obowiązki Ministra Spraw Wewnętrznych.

W. X. BADEŃSKIE. 1 Czerwca Komitet krajowy mianował Rząd tymczasowy, złożony z osób następujących: Brentano, Goegg, Fickler, Peter i Sigel i złożył niezwłocznie w jego ręce swe władze.

— (Przez statek Parowy.) Gazeta Niemiecka Frankfurtska donosi, że 5 Czerwca ze wszystkich stron wszczęte zostały kroki nieprzyjacielskie przeciw powstańcom W. Xięztwa Badeńskiego i Hessyi nad-Reńskiej. Fickler, który ze znacznemi pieniędzmi udał się był do Stuttgardt, ażeby wciągnąć wojska Wirtembergskie do spólnictwa w powstaniu Badeńskiém, został zaaresztowany; Struve, Steinmetz i jeden polak, przybyli w tymże celu do Stuttgardt, zdołali ratować się ucieczką.

BAWARYA. *Donauwörth 29 Maja*. W przeszłą niedzielę, 27 Maja potajemnym burzycielom udało się w tutejszym obozie powaśnić żołnierzy rodem z Bawaryi z żołnierzami rodem z Frankonii. Wmówiono pierwszym, że Frankończycy mieli złe przeciw nim zamiary, a tym ostatnim, że Bawarczycy są w takiémże, względem nich, usposobieniu, mając ich za republikanów. Przyszło nawet było do walki zawziętej, która trwała około godziny na broń białą, kije i kamienie, aż musiano uderzyć appel jeneralny całego korpusu wojsk. Piętnastu żołnierzy z obustron byli ranieni. Wszakże burzyciele nie dopięli celu swych knowań, bowiem ku wieczorowi obie strony, za pośrednictwem swych oficerów, wytłumaczyły się i przyszły do najlepszej harmonii, i zajście to miało dobrego, iż pomnożyło szacunek i przywiązanie żołnierzy do oficerów, którzy w tym razie dali dowody największego poświęcenia się i gorliwości.

ANGLIJA.

LONDYN, *1 Czerwca*. Wczora Izba Gmin miała pierwsze posiedzenie po wakacyach, z powodu Swiąt Zesłania Ducha św. Zdanie sprawy z budżetów Marynarki i Armii zostało przyjęte i rozmaite artykuły żądanych przez Ministrów wydatków udzielone w Komitecie Subsydyów.

Londyn, *5 Czerwca*. (Przez statek parowy.) Dzisiejsze posiedzenie Izby Gmin całe było zajęte rozprawami nad wnioskiem P. Hume o zmodyfikowaniu systematu reprezentacyjnego Anglii, (o którym dawniej donieśliśmy.) Wniosek ten został odrzucony 268 głosami przeciw 82.

Ministrowie zapowiedzieli na 15 b. m. przedstawienie Budżetu. Następnie Izba udzieliła pensye żądane dla urzędników Wydziału Skarbu, odrzuciwszy wniosek P. Henley o zmniejszeniu 10 procentami pensyj wyższych urzędników. Wydatki na zarząd nowej osady na wyspie Labuan i kilka powiększeń na etaty poselstw zagranicznych również zostały udzielone.

— *Morning Chronicle* odebrał listy z Cephalonii, jednej z wysp Jońskich, po 10 Maja. Banda zbrojna Greków, przybyła z Morei, nawiedziła tę wyspę, gdzie popełnia wszelkiego rodzaju bezprawia. Ukrywa się w lasach, zkąd czyni wycieczki w głąb kraju, i cofa się za spotkaniem oporu. Ostatniemi dniami te opryszki zamordowali kapitana Parker i trup jego przynieśli do mieszkania, które spalili. Kilka podobnych zabójstw zostały dokonane w bliskości miasta. Rząd wysłał wojska regularne dla ścigania tej bandy.

— Podług *Times*, Pretendent do Tronu Hiszpanii, hrabia de Montemolin ma wprędce wejść w Anglii w śluby małżeńskie. Pojmuje za małżonkę miss de Horsey, córkę P. Spencer de Horsey. Zapewniają że Królowa Izabella Hiszpańska zezwoliła na to małżeństwo i że hrabia de Montemolin otrzyma dobra w Hiszpanii za zrzeczeniem się swych roszczeń do tronu. *Morning Post* z dnia 31 Maja zaprzecza tej wieści i dodaje, że hrabia de Montemolin wyjechał wiliją, ze swego mieszkania w Harley-street i niewiadomo gdzie się obraca.

— Pogłoska o śmierci jenerała de Rumigny, adjutanta Ludwika-Filipa, okazała się mylną. Jenerał był mocno chory, ale już przychodzi do zdrowia.

FRANCYA.

PARYŻ, *2 Czerwca.* Nowe Ministerstwo jest nakoniec złożone jak następuje: PP. *Odilon Barrot* Prezes Gabinetu, Minister Sprawiedliwości—*Passy* Minister Skarbu — *Tracy* Marynarki — *Falloux* Oświecenia — *Rulliere* Wojny — *Lacrosse* Prac publicznych — *Dufaure* Spraw Wewnętrznych— *Tocqueville* Spraw Zagranicznych — *Lanjuinais* Handlu.

— Oznajmienie o utworzeniu nowego Gabinetu było jedynym godnym uwagi faktem dzisiejszego posiedzenia. Biuro utworzyło się ostatecznie. Prezes Zgromadzenia P. Dupin starszy, lubo w nieznaczących rozprawach podczas sprawdzania wyborów członków, dał wszakże dowody energii, w utrzymaniu porządku i przyzwoitości tychże rozpraw; na podobnych zeszło też było i wczorajsze posiedzenie.

— *Correspondance Générale des Journaux* donosi, że Francya w zagadnieniu między Daniją i Niemcami przybrała postawę sprzyjającą wyraźnie interesowi Danii i że, dla poparcia pośrednictwa naszej Rplitej w tém zagadnieniu, eskadra francuzka uda się niezwłocznie na morze północne.

— Podczas kiedy niektóre gazety południowej Francyi zapewniają, podług wiadomości przywiezionych do Tulonu przed statek *Albatros*, że układy z Rzymem zaczynają przybierać pomyślniejszy obrót, inne dzienniki z tejże miejscowości twierdzą przeciwnie, i również podług listów przywiezionych przez pomieniony statek, iż wszelkie układy zostały zerwane i wszczęcie kroków nieprzyjacielskich nieuniknione. *Le Démocrate du Var*, z dnia 30 Maja, donosi nawet że rozejm miał być wypowiedziany 28 tegoż miesiąca i attak rozpocząć się niezwłocznie.

Zkądinąd zapewniają, że stosownie do nowych warunków, podanych przez P. Lesseps, Rząd Rzymski zgadza się na to, iżby odwołać się do ludu z zawarowaniem że Austryacy, Neapolitańczycy i Hiszpanie opuszczą ziemię Rzymską i że Francuzi cofną się na punkta jakie im będą wskazane przez Rząd tymczasowy, tak, iżby nowe wybory odbyły się bez żadnego wrażenia o wpływie obcej przemocy. Te nowe warunki były, jak twierdzą, przesłane 23 czy 24 Maja i rozejm miał trwać do czasu odebrania ostatecznej odpowiedzi.

Paryż, 6 Czerwca. Poselstwo Prezesa Rplitej do Zgromadzenia Prawodawczego nie było jeszcze odczytane, ale Prezes Zgromadzenia dziś oświadczył, że takowe odebrał i posłał do Monitora dla wydrukowania.

— PP. Dupras, Charras i Latrade złożyli w Biurze Izby wniosek o udzieleniu zupełnej i bezwarunkowej amnestyi wszystkim skazanym na kary, za przestępstwa polityczne od rewolucyi Lutego 1848 roku.

— Dzienniki stronnictw oppozycyjnych mocno powstają na nowy Gabinet. Rozsądne zaś gazety widzą w składzie Gabinetu tę dobrą stronę, iż skład ten zapewni Rządowi wielką większość, (około 450 głosów), która konieczne jest potrzebna w takich wymiarach przy pierwiastkowych pracach Zgromadzenia, ażeby Rządowi nadać pożądaną trwałość i energiję działania.

— Hrabia de Hatzfeld złożył Prezesowi Rplitej listy wierzytelne Króla Jmci Pruskiego, umocowujące go w charakterze Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego Pruskiego przy Rzeczypospolitej Francuzkiej.

— Umarła 2 Czerwca w Paryżu wdowa po marszałku Berthier, xiężna de Wagram, z domu xiężniczka Bawarska.

— Odebrano wczora depeszę telegraficzną o ostatecznym wypadku wyborów w Algeryi. Jednym z deputowanych tam obranych jest P. Emile de Girardin, znany redaktor gazety *la Presse.*

— Minister Spraw Wewn. wydał postanowienie, iż okręg Tulonu (w Depart. du Var) ma być wzbroniony jako miejsce pobytu dla wychodzców zagranicznych.

— W Paryżu krążą najsprzeczniejsze wiadomości o wyprawie Włoskiej. Powszechnie wierzono że kroki nieprzyjacielskie rozpoczęły się 2 Czerwca i dodawano że francuzi opanowali Rzym po 4-ro-godzinnej krwawej bitwie i że triumwirowie ratowali się ucieczką.

P. de Lesseps, który musiał opuścić Rzym, z powodu dwukrotnego zamachu na jego życie, przybył do Paryża.

— Dekretem Prezesa Rplitej, jenerał Perrot mianowany został jenerałem dywizyi i Naczelnym wodzem gwardyj narodowych Sekwany.

WŁOCHY.

Zdowie Króla Sardyńskiego Wiktora Emmanuela znacznie się polepszyło.

— Król Jmć Obojej Sycylii udzielił amnestyą powszechną za wszystkie zwyczajne przestępstwa polityczne, popełnione w Sycylii. Czterdzieści trzy osoby są wszakże wyjęte od tego ułaskawienia.

— Król Jmć Obu Sycylij wrócił do Gaety.

FLORENCYA, *27 Maja.* J. K. Wysokość Wielki Xiążę Toskanii mianował nowe Ministerstwo, złożone jak następuje: Prezesem Gabinetu, Ministrem Skarbu i Handlu P. Baldasseroni — Spraw Wewnętrznych P. Landucci — Łaski i Sprawiedliwości P. Capoquadri — Spraw Zagranicznych Xiążę Andrzej Corsini — Wyznań P. J. Mozzei — Oświecenia P. C. Boccella — Wojny jenerał Laugier.

— Florencya zajęta została przez dywizyą Austryacką, dowodzoną przez jenerała d'Aspre, która tam weszła 24 Maja. Podług noty urzędowej, ogłoszonej wiliją dnia tego, czynione były ze strony Rządu Wielkoxiążęcego przełożenia, iżby wdanie się Austryi pozostało ograniczone punktami Toskanii, gdzie powstanie miało jeszcze miejsce i nie sięgało Florencyi, w której Rząd prawy jest już ustalony; wszakże jen. d'Aspre tych przełożeń nie usłuchał, odpowiadając, że ogólny plan działań wojennych we Włoszech wymaga iżby zajął Florencyą.

Jenerał d'Aspre nałożył był na miasto Liwurn 3 miljo-

ny liwrów Toskańskich kontrybucyi za koszta wojenne; ale, na przełożenie deputacyi od kupców, zniżył tę summę do 1,200,000 liwrów, które odebrał już w wexlach na Wiedeń, już w gotowiznie.

EGYPT.

Nowy Namiestnik Egyptu, Abbas pasza, powziął zamiar zbudować nowe miasto w małej odległości od Kairu i nie opodal od grobowców Kalifów. Miasto to będzie nazywało się Abbasseych. Powodem do tego było obrachowanie ogromnych kosztów, jakichby wymagało ulepszenie i naprawy uznane za konieczne w mieście Kairze i któreby daleko przechodziły koszta wzniesienia nowego grodu. Miejscowość obrana jest, jak twierdzą, bardzo przyjemna i zdrowa. Pasza Abbas posiada już tam pałac i wezwał wszystkich swoich wyższych urzędników do budowania się tamże.

Sławny lekarz francuzki, Clot, Bey, który od tak dawna mieszka w Egypcie i wydał kilka dzieł o tym kraju, otrzymał dymissyą od Abbas paszy, ktory mu udzielił pensyą, pod warunkiem iżby Egypt opuścił.

— Przed niejakim czasem gazety doniosły o zgonie znanego opowiadacza wiary chrześciańskiej na Wschodzie, X. Ryłło, jezuity, rodem z jednej z gubernij zachodnich Państwa Rossyjskiego. Znajdujemy teraz w pewnej gazecie angielskiej wiadomość o ostatnich chwilach tego gorliwego i świątobliwego kapłana, zawartą w liście monsignora Cassolani, Biskupa Maurocastreńskiego *in partibus infidelium*, przełożonego ostatniej duchownej missyi, wyprawionej z Rzymu do Abissynii, do której należał i X. Ryłło, pisanego do Kardynała Fransoni, Prefekta Propagandy Oto są szczegóły listu:»

Kurtum, 29 Czerwca 1848.

«Po tém co miałem zaszczyt pod dniem 1 bież. miesiąca donieść, Wasza Eminencya byłeś już przygotowany do smutnej wiadomości jaką dziś przesyłam. Wielebny X. Ryłło, opatrzony wszystkiemi sakramentami Kościoła świętego, oddał ducha swego Bogu wieczorem dnia Trójcy SS., na dwie godziny przed zachodem słońca. Skonał on prawdziwie jak gdyby zasnął, a do stanowczej chwili zdawał się tylko drzemiącym spokojnie bez najmniejszej oznaki cierpienia. Zostawił nas w zupełném przekonaniu, iż Najświętsza Matka i SS. Orędownicy naszej Missyi zabrali go do wiekuistej radości, na którą zarobił sobie niezmordowanemi trudami apostolskiemi na tym padole. Nie potrzebuję opisywać jak dla nas bolesną jest ta strata. Pogrzebliśmy zwłoki jego w naszym ogródku, ze wszelką uczciwością na jaką mogliśmy się zdobyć przy naszém ubóstwie. Będą tam spoczywały dopóki nie ukończemy budowy kościoła, w którym zamierzamy złożyć je poźniej. Żal po nim był powszechny; opłakiwali go bowiem nietylko nasi katolicy, ale i chrześcianie innych wyznań, a nawet mahometanie i poganie. Cała ludność tutejsza zebrała się na jego pogrzeb, był też i Arcybiskup Koftski.

NAJPOŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

(Poczty lądowe, przybyłe w dniu wczorajszem i dzisiejszym, zostały wyprzedzone przez Statek Parowy, który przywiózł gazety zagraniczne zawierające wiadomości powyżej już umieszczone. Zostaje więc nam w krótkości uzupełnić przerwę, jaka zachodziła między ostatnią datą przeszłego numeru naszego, a wiadomościami przez statek odebranemi.)

LONDYN, Wprzeszłą sobotę, 2 Czerwca, wszyscy Ministrowie byli się zebrali w hotelu Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Twierdzą że na tej naradzie rzecz szła o to, czy Wielka Brytanija ma nadał pozostać nieczynną w sprawach włoskich, czy też skorzystać, dla odzyskania swego wpływu, z błędów popełnionych przez dyplomacyą francuzką. Gabinet miał się oświadczyć za tém ostatniem zdaniem. Ta wiadomość zgadza się z obecnością w tej chwili Lorda Napier w Rzymie. — Hrabia de Montemolin, listem do Margrabi de Villa Franca, zaprzeczył wszelkim pogłoskom o małżeństwie swojém z osobą stanu prywatnego i o układach jego z Rządem Hiszpańskim. — *Globe* donosi, że hrabia de Montemolin, z bratem swoim Infantem don Juanem, wyjechali na ląd stały.

PARYŻ, *6 Czerwca*. P. Creton złożył Izbie Prawodawczej wniosek o zniesieniu prawa, wydalającego z Francyi członków starszej gałęzi rodu Burbonów. — P. de Girardin nie został, jak mylnie doniesiono, obrany deputowanym z Algeryi.—P. Guizot przybył do Paryża, gdzie ma założyć nową gazetę pod tytułem Rząd, (le Gouvernement.) — P. Proudhon został wczora aresztowany za przybyciem do Paryża drogą żelazną północną.

BERLIN. Monitor z d. 7 Czerwca donosi, że tu przybyła z Wiednia Królowa Jmć Grecyi w towarzystwie W. Xięcia Następcy Oldenburgskiego.

Poznań, 28 Maja. Zdaje się iż nowe powstanie polskie gotowało się w naszej prowincyi; poszukiwania, dokonane w majętności jednego polskiego obywatela, odkryły wielkie składy broni i nawet 4 działa.

AUSTRYA. Listy z Wenecyi donoszą, że legije cudzoziemskie, znajdujące się w tém mieście, oświadczyły, iż nie chcą więcej walczyć przeciw austryakom; należy się więc spodziewać rychłego skutku układów.

(Journ. de S. P. Psz. Poln. R. I.)

Do dzisiejszego numeru dołącza się wizerunek ostatniego Paszy Egyptu *Ibrahima*, rysowany z natury przez P. Timm w Paryżu, w roku 1846.

Позволяется печатать. 2 Іюня 1849 года. *Цензоръ И. Срезневскій.*
W DRUKARNI WOJENNEJ.